

Regler

Styrdokument

Regler för skolskjuts

Antaget av: Kommunstyrelsen

Datum: 2024-05-02

Gäller från och med: 2024-05-02

Ansvar uppföljning/uppdatering: Samhällsbyggnadschef

Gäller till och med: 2027

ULRICEHAMNS
KOMMUN

Våra styrdokument

[Normerande]

Vision - Överordnad, anger riktning för övriga dokument

Policy - Vår hållning, övergripande

Riktlinjer - Rekommenderade sätt att agera

Regler - Absoluta gränser och ska-krav

[Aktiverande]

Strategi - Avgörande vägval och strategiområden

Program - Avgörande vägval och programområden

Plan - Uppdrag, tidsram och ansvar

Innehåll

1	Bakgrund	4
2	Syfte	4
3	Allmänna bestämmelser	4
4	Vem har rätt till skolskjuts	5
4.1	Rätt till skolskjuts på grund av färdvägens längd	5
4.2	Rätten till skolskjuts enligt trafikförhållandena	6
4.3	Rätt till skolskjuts vid växelvis boende	6
4.4	Rätten till skolskjuts enligt elevens funktionsnedsättning	6
4.5	Kortvarig funktionsnedsättning – försäkringsärenden	7
4.6	Rätten till skolskjuts enligt annan särskild omständighet	7
4.7	Kompisåkning	7
4.8	Skolskjuts i mån av plats	7
4.9	Skjuts från fritidsverksamhet till skola	7
4.10	Modersmålsundervisning	8
4.11	Mer tid till lärande – extra studietid och utökad lovskola	8
5	Ansvar	8
6	Generella krav och regler	10
6.1	Ansökan	10
6.2	Vänte- och resetider	10
6.3	Färdsätt	10
6.4	Skolkort	11
6.5	Önskemål av annan skola inom kommunen	11
6.6	Byte av adress inom kommunen	11
6.7	Trafiksäkerhet och färdväg	11
6.8	Besiktning av skolvägar och hållplatser	12
7	Avstängning från skolskjuts	12

1 Bakgrund

I enlighet med skollagen (2010:800) har elever i grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola med offentlig huvudman rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka.

2 Syfte

Syftet med regler för skolskjuts är att tydliggöra de bestämmelser som finns i skollagen (2010:800) och med vilka bedömningsgrunder Ulricehamns kommun berättigar elever skolskjuts.

3 Allmänna bestämmelser

Begreppet skolskjuts omfattar elevers resor till och från förskoleklass, grundskola och anpassad skola. Skolskjuts omfattar inte resor till och från fritidsverksamhet. Eleven ska vara folkbokförd i Ulricehamns kommun.

I skollagen (2010:800) 10 kap 32 §, 11 kap 31 § och 18 kap 30 § står:

”Elever i grundskola, och anpassad skola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionsnedsättning hos en elev eller någon annan särskild omständighet”.

Rätt till skolskjuts gäller inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där Ulricehamns kommun annars skulle ha placerat dem, eller som går i en annan kommuns grundskola med stöd av skollagen 10 och 11 kap 32 § andra stycket. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall.

Skollagen preciserar inte vad som menas med färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionsnedsättning hos en elev eller någon annan särskild omständighet. Förutom den vägledning som kan erhållas via rättsfall och domstolsutslag, är det kommunen som sätter dessa riktlinjer. Sveriges kommuner och regioners (SKR) skolskjutshandbok ger ytterligare vägledning.

Av skollagens 28 kap. 5 §, punkt 5 framgår att beslut om skolskjuts till placeringsskolan kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, det vill säga förvaltningsrätt, kammarrätt och Högsta förvaltningsdomstolen.

Beslut om skolskjuts till självvald skola eller fristående skola kan överklagas genom laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725).

4 Vem har rätt till skolskjuts

4.1 Rätt till skolskjuts på grund av färdvägens längd

Med elevens hem avses den adress där eleven är folkbokförd och med skolan avses den skola där Ulricehamns kommun har valt att placera eleven.

Samtliga avstånd avser närmaste gång-, cykel- eller bilväg som är godkända ur trafiksäkerhetssynpunkt. Elev i förskoleklass, grundskola och anpassad skola är berättigad till skolskjuts i anslutning till skolans starttid och sluttid enligt nedanstående kriterier.

Skolskjuts anordnas för

- Elev i förskoleklass – årskurs 3 med en skolväg som överstiger 2 km
- Elev i årskurs 4-6 med en skolväg som överstiger 3 km
- Elev i årskurs 7-9 med en skolväg som överstiger 4 km

Undantag från ovanstående avstånd kan göras om trafiksäkerhetsskäl eller om annan särskild omständighet föreligger.

Avstånd till hållplats

- För elev i förskoleklass – årskurs 3 1,5 km
- För elev i årskurs 4-6 2,5 km
- För elev i årskurs 7-9 3 km

Undantag för ovanstående avstånd kan göras om trafiksäkerhetsskäl eller om annan särskild omständighet föreligger.

Elev är skyldig att uppsöka anvisad skolskjutshållplats. Ulricehamns kommun beslutar om vad som avses med lämplig skolskjutshållplats för på- och avstigning. Avstånd från hemmet till skolskjutshållplatsen ska normalt inte överstiga ovanstående gränser.

Vägen mellan hem och skola mäts individuellt i kommunens kartsystem för skolskjuts som baseras på information från Trafikverkets Nationella Vägdatabas. Där visas närmsta trafiksäkra väg för elev i respektive årskurs.

4.2 Rätten till skolskjuts enligt trafikförhållandena

Trafikmiljöer där fordon och barn vistas innebär alltid risker, men vissa trafikmiljöer är förbundna med större risker än andra. Riskerna i trafikmiljön ska därför vägas in vid beslut om skolskjuts.

Bedömningen av trafiksäkerheten görs individuellt efter en sammanvägning av faktorer som barnets ålder, sikt, tillåten hastighet, trafikflöde, förekomst av tung trafik, förekomst av skild gång-/cykelväg, utformning av på- och avstigningsplatser, utformning av passager, förekomst av trafiksignaler vid passager och eventuellt andra omständigheter.

4.3 Rätt till skolskjuts vid växelvis boende

Vid önskemål om skolskjuts till olika adresser, exempelvis då föräldrarna har separerat och har gemensam vårdnad och där barnet bor lika mycket hos båda föräldrarna (så kallat växelvis boende), ska behovet av skolskjuts prövas från båda adresserna. Detta gäller oavsett om föräldrarna bor inom samma eller olika upptagningsområden inom Ulricehamns kommun. Enligt rättspraxis ska eleven bo stadigvarande minst en tredjedel av tiden på den ena adressen för att situationen ska räknas som växelvis boende. Dock ska båda adresserna för det växelvisa boendet ligga inom Ulricehamns kommuns gränser.

För skolskjuts vid växelvis boende ska vårdnadshavarna ansöka om det. Till ansökan ska vistelseschema hos respektive vårdnadshavare skickas med. För att vara berättigad till skolskjuts vid växelvis boende ska det växelvisa boendet vara stadigvarande. Kortsiktiga scheman för en vecka eller enstaka justeringar från dag till dag räknas inte som stadigvarande.

4.4 Rätten till skolskjuts enligt elevens funktionsnedsättning

Elev med funktionsnedsättning kan ha rätt till kostnadsfri skolskjuts oavsett avståndet mellan hem och anvisad skola. Vid funktionsnedsättning ska en bedömning göras om funktionsnedsättningen påverkar elevens möjlighet att ta sig till och från skolan på egen hand. Det är elevens och dess vårdnadshavares ansvar att presentera ett relevant underlag för bedömning.

Behov av skolskjuts vid funktionsnedsättning ska styrkas med läkarintyg och bifogas vid ansökan. För elever inte anpassad skola krävs inte intyg.

4.5 Kortvarig funktionsnedsättning - försäkringsärenden

Vid kortvarig funktionsnedsättning på grund av olycka, till exempel benbrott, hänvisas vårdnadshavaren till att kontakta kommunens och sitt eget försäkringsbolag för hantering av eventuella resor till och från skolan under aktuell period.

4.6 Rätten till skolskjuts enligt annan särskild omständighet

Ibland förekommer det andra särskilda omständigheter utöver de ovannämnda som efter individuell prövning berättigar eleven till skolskjuts. En särskild omständighet kan antingen vara en enskild faktor eller en kombination av orsaker som var för sig inte är tillräckligt skäl för skolskjuts men som tillsammans bildar en särskild omständighet som berättigar till skolskjuts. Det är elevens och dess vårdnadshavares ansvar att kontakta kommunen för att vid behov få stöd med framtagandet av ett relevant underlag för bedömning.

4.7 Kompisåkning

Kompisåkning i är tillåtet under förutsättning att ledig plats finns. Ulricehamns kommun lämnar inga garantier för att kompisåkning kan ske.

Kompisåkning ska ansökas på Ulricehamns kommuns hemsida senast dagen innan kompisåkningen ska ske. Ulricehamns kommun vill vara försäkrad om vilka elever som befinner sig på de fordon som används i skolskjutstrafiken.

4.8 Skolskjuts i mån av plats

I Ulricehamns kommun tillåts inte skjuts i mån av plats. Skolskjuts är en resa mellan hemmet och skolan och anordnas för de elever som är skolskjutsberättigade. Ulricehamns kommun vill vara försäkrad om och ha kontroll över vilka elever som befinner sig på de fordon som används i skolskjutstrafiken.

4.9 Skjuts från fritidsverksamhet till skola

I Ulricehamns kommun anordnas en utökad service i form av lokalskjuts mellan ett antal skolor och den fritidsverksamhet som bedrivs på annan

plats än skolan, där avstånd eller andra omständigheter kräver det. I de fallen har eleven möjlighet att resa till sin anvisade skola från fritidshemmet innan skoldagens början.

4.10 Modersmålsundervisning

Modersmålsundervisning kan ibland anordnas utanför den garanterade undervisningstiden. Vid sådana situationer har elever med modersmålsundervisning rätt till skolskjuts om förutsättningarna är sådana att skolskjuts behövs. Förutsättningarna ska prövas individuellt i varje enskilt fall.

4.11 Mer tid till lärande - extra studietid och utökad lovskola

Elever i årskurs 4 – 9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör.

Vid sådan undervisning har elever rätt till skolskjuts om förutsättningarna är sådana att skolskjuts behövs. Förutsättningarna ska prövas individuellt i varje enskilt fall.

Om förändring behöver göras av skolskjutstiderna på grund av extra studietid ska vårdnadshavarna skicka in en ett meddelande via skolskjutsportalen.

Om förändring behöver göras av skolskjutstiderna på grund av modersmålsundervisning ska vårdnadshavarna skicka in en ett meddelande via skolskjutsportalen.

5 Ansvar

Kommunen, Trafikverket, polis, transportör/entreprenör, vårdnadshavare och elever har alla del i ansvaret under resan mellan hemmet och skolan. Eftersom många parter berörs i skolskjutsverksamheten kan det vara svårt att dra några exakta gränser för var och ens ansvar. Allmänt gäller att vårdnadshavare förutsätts svara för att barnet/eleven förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt. Det kan innebära att barnet måste följas till skola eller skolskjutshållplats under så lång tid som behövs för att barnet ska klara att gå till skolan/skolskjutshållplatsen själv.

Vårdnadshavare ansvarar för

- elevens säkerhet mellan hemmet och skolskjutshållplatsen samt under den tid eleven uppehåller sig där
- att eleven kommer till skolskjutshållplatsen i god tid
- att elev som missat skolskjutsen transporteras till skolan
- att eleven går anvisad väg
- att eleven följer gällande ordningsregler
- eleven till dess att eleven kommer på bussen

Entreprenören ansvarar för

- elevens påstigning
- att hållplatstider efterföljs
- att släppa av eleven på tilldelad hållplats, andra platser är inte tillåtet
- att gällande ordningsregler och trafikbestämmelser följs
- eleven under transporten
- elevens avstigning
- att problem som uppstår under bussfärd hanteras och att berörda parter kontaktas

Kommunen ansvarar för

- när eleven kommer till skolan
- när eleven väntar på fordonet hem
- att eleven kommer med fordonet hem och till skolan
- att problem som uppstår under bussfärd hanteras och att berörda parter kontaktas

6 Generella krav och regler

6.1 Ansökan

Alla elever i förskoleklass, grundskola och anpassad skola i Ulricehamns kommun ska ansöka om skolskjuts inför varje läsår. Ansökan görs primärt via e-tjänst på kommunens hemsida.

Information kring tider med mera angående ansökan kommuniceras via kommunens hemsida och övriga informationskanaler. Om ansökan inte inkommit under anvisad tid kan inte beslut om skolskjuts garanteras före skolstart.

6.2 Vänte- och resetider

Skolskjuts anordnas i anslutning till skoldagens början och slut. För varje årskurs och skola upprättas start och sluttider och utifrån detta bestäms tiderna för skolskjuts. Väntetid är den tid som räknas från skolskjutsens ankomst till skolan till lektionens början samt från lektionernas slut till avfärd från skolan. Väntetiderna avser skolans start- och sluttid och inte varje enskild elevs start- och sluttid. Ulricehamns kommun eftersträvar att minimera väntetiderna. Restiden är tiden från att bussen avgår från hållplatsen till att bussen ankommer till skolan. Det finns inte några riktvärden för restider. Ulricehamns kommun eftersträvar att elevens restid inte ska överstiga 60 minuter per tillfälle. Undantag kan tillåtas vid exempel skolskjuts från sekundäradress.

Anslutningstid:

10 minuter innan skoldagens början samt 10 minuter efter skoldagens slut räknas som anslutningstid då eleven har möjlighet att ta av/på ytterkläder etc. Anslutningstiden räknas inte in i elevens restid och väntetid.

6.3 Färdsätt

Ulricehamns kommun har följande prioritering gällande färdsätt

Förskoleklass-åk 3: I första hand sker skolskjuts med skolbuss och i andra hand sker skolskjuts med ett mindre fordon, skoltaxi.

Åk 4-6: I första hand sker skolskjuts med skolbuss, i andra hand med linjetrafik och i tredje hand med ett mindre fordon, skoltaxi.

Åk 7-9: I första hand sker skolskjuts med linjetrafik, i andra hand med skolbuss och i tredje hand med ett mindre fordon, skoltaxi.

6.4 Skolkort

Skolkort delas ut till elev som är berättigad till skolskjuts och som är hänvisad till att använda linjetrafiken.

Genom att kommunen delat ut skolkort till eleverna så anses kommunen ha fullgjort sina skyldigheter, att enligt lag anordna kostnadsfri skolskjuts. Om elev blir av med sitt kort kan ett nytt skolkort lösas ut mot en fastställd subventionerad avgift. Avgiften är den samma oavsett var i kommunen eleven bor. Subventionerad avgift för nytt skolkort utgår vid maximalt ett tillfälle per läsår, elev får därefter själv betala full avgift för ett nytt skolkort.

Elev som inte längre är berättigad till skolskjuts på grund av byte av adress, studieavbrott eller dylikt, ska senast inom 14 dagar återlämna färdbeviset.

6.5 Önskemål av annan skola inom kommunen

Önskemål om annan skola inom kommunen/ placering vid annan skola.

Rätt till skolskjuts gäller inte elever som önskar att gå i en annan skolenhet än den där Ulricehamns kommun annars skulle ha placerat dem, eller som går i en annan kommuns grundskola med stöd av skollagen 10 och 11 kap 32 § andra stycket.

I de fall rektor bedömer att eleven har sådana särskilda skäl att eleven ska placeras vid en annan skola än sin placeringsskola kan eleven ha rätt till skolskjuts.

6.6 Byte av adress inom kommunen

Elev som byter folkbokföringsadress och upptagningsområde under pågående läsår har rätt att gå kvar i den skola där eleven är placerad men har inte rätt till kostnadsfri skolskjuts från den nya adressen. Eleven har möjlighet att ansöka om skolskjuts till önskad skola, som då prövas mot ekonomiska och organisatoriska svårigheter.

6.7 Trafiksäkerhet och färdväg

Om skolskjutsen inte kan genomföras på ett trafiksäkert sätt på grund av väderlek, vägens skick med mera ställs skolskjutsen in. Ersättningskjuts anordnas inte.

Skolskjuts körs endast på enskild väg om den är godtagbar ur trafiksäkerhetssynpunkt, exempelvis plogad och sandad. Vägen ska vara av godtagbar kvalitet så att risk för skador inte uppkommer. Om

vägunderhållet är väsentligen eftersatt ställs skolskjutsen in och ansvaret för skoltransporten övergår till vårdnadshavaren.

Vid omlastningsplatser ska största möjliga trafiksäkerhet eftersträvas.

Vårdnadshavare kan inte ändra färdväg, tider eller platser för på- och avstigning. Sådana ändringar avgörs och bestäms av Ulricehamns kommun.

6.8 Besiktning av skolvägar och hållplatser

Besiktning av skolvägar och hållplatser avseende trafiksäkerheten görs löpande under läsåret och när synpunkter kommer in.

7 Avstängning från skolskjuts

Om en elev äventyrar säkerheten på något vis, genom att bete sig illa eller inte lyssna till tillsägelse, hota förare och andra passagerare och/eller vandalisera och förstöra fordonet, kommer eleven att bli varnad. Om det trots varning inte sker någon förbättring kommer elevens stängas av och rätten till skolskjuts blir tillfälligt indragen under omplanering till annat fordon. Skyldigheten att ta sig till och från skolan blir då vårdnadshavarens ansvar. Vårdnadshavaren är alltid ekonomiskt ersättningsskyldig för utförd skadegörelse.